
Závěrečná zpráva

Botanický inventarizační průzkum PR Úlibická bažantnice – flóra

Michal Gerža

10. 8. 2019

Kód ZCHÚ podle ÚSOP: 473

Zadavatel: Královéhradecký kraj, Pivovarské náměstí 1245, 500 03 Hradec Králové

Řešitel: Mgr. Michal Gerža, Sedloňov 133, 517 91 Deštné v Orlických horách

Zpracováno na základě smlouvy o dílo ze dne 10. 5. 2019

Terénní průzkum byl proveden v období od dubna do července 2019

Zpracováno ke dni 10. 8. 2019

Rozloha zkoumaného území: cca 28 ha (rozloha PR činí 27,5 ha, inventarizována byla i louka v ochranném pásmu na západním okraji PR)

Obsah

1. Metodika.....	3
2. Flóra.....	4
3. Poznámky k vybraným významným druhům rostlin.....	12
4. Použité podklady.....	14

1. Metodika

Základem floristického průzkumu PR Úlibická bažantnice byla podrobná inventarizace, kterou jsem na lokalitě provedl v roce 2019. Lokalitu jsem za účelem floristického průzkumu navštívil několikrát, a to ve dnech 19. 4., 12. 6. a 13. 7. Při inventarizaci jsem zcela důsledně neurčoval druhy z kritických skupin, jako jsou např. *Alchemilla* sp., *Taraxacum* sect. *Ruderalia* a některé další souborné taxony.

Všechny dosud zjištěné druhy jsou uspořádány do přehledné tabulky. U některých druhů jsou poznámky, které se vztahují nejčastěji k lokalizaci nálezu či výskytu nebo k taxonomickému pojetí. Tabulka též obsahuje informace o stupni ohrožení dle různých seznamů. Ve floristickém seznamu jsou prezentovány i dřívější nálezy jiných autorů. Souborná flóra lokality nebyla dosud nikým zpracována. Tato práce nemá ambice být takovým dílem, ale zpracovává alespoň stěžejní dřívější inventarizace a další snadno dostupné zdroje – zejména publikované práce, inventarizace obsažené v předchozích plánech péče a údaje obsažené v Nálezové databázi ochrany přírody (NDOP). Při zpracování floristického seznamu jsem využil následující zdroje informací (pokud se jednalo o publikovaný údaj, je za jménem uveden jen letopočet zveřejnění, pokud byla primárním zdrojem Nálezová databáze ochrany přírody, tak je za jménem a rokem v závorce údaj NDOP a pokud byl primárním zdrojem nepublikovaný materiál uložený v nějakém archívu, je za jménem a rokem v závorce ms.): Čížková 2003 (NDOP), Fiedler 1975, Gregor 1965 (NDOP), Melichar 2015 (NDOP), Neuhäuslová-Novotná (1979), Nováková 1983 (ms.), Prausová 2010 (ms.), Šoltysová 1996 (ms.).

Nálezy uskutečněné po roce 2000 považuji za součást recentní flóry. Nálezy uskutečněné jen do roku 2000 jsou v tabulce označeny symbolem †. Nutně to však neznamená, že druh na lokalitě již vyhynul. Mohl být jen přehlédnut nebo byl pravděpodobně uveden omylem (záměna jmen je velmi pravděpodobná u *Populus nigra* a dalších druhů). Druhy, které jsem v roce 2019 nacházel v PR jen zcela ojediněle, jsou odlišeny symbolem r.

Nomenklatura taxonů: Kubát et al. (2002)

2. Flóra

Vysvětlivky k tabulkám:

Sloupec **Výskyt**

Symbolem * jsou označeny druhy, které byly v roce 2019 v PP nalezeny poprvé.

Symbolem † jsou označeny druhy, které byly nalezeny jen před rokem 2000.

Sloupec **Stupeň ohrožení**

ČR – kategorie ohrožení dle „Černého a červeného seznamu cévnatých rostlin České republiky“, tzv. národní kategorie (Grulich 2012 sensu Grulich 2017)

C1 – kriticky ohrožený druh

C3 – ohrožený druh

C4 – vzácnější druh

IUCN – kategorie ohrožení dle „Černého a červeného seznamu cévnatých rostlin České republiky“, tzv. mezinárodní kategorie (Grulich 2017).

VU – zranitelný

LC – málo dotčený

NT – druh téměř ohrožený

DD – taxon, o němž jsou nedostatečné údaje

§ – taxony chráněné dle vyhl. MŽP č. 395/1992 Sb. a vyhl. č. 166/2005 Sb.

§3 – ohrožený druh

Sloupec *Nálezce* – řazeno chronologicky od nejnovějšího údaje k nejstaršímu

G19 – Gerža 2019, M15 – Melichar 2015 (NDOP), P10 – Prausová 2010 (ms.), Č03 – Čížková 2003 (NDOP), Š96 – Šoltysová 1996 (ms.), N83 – Nováková 1983 (ms.), N79 – Neuhäuslová-Novotná (1979), F75 – Fiedler 1975, G65 – Gregor 1965 (NDOP)

Symbolem r jsou ve sloupcích nálezů uvedeny druhy, které jsem v PP v roce 2019 našel jen zcela ojediněle.

Floristický soupis všech zjištěných druhů

Výs- kyt	Vědecké jméno	České jméno	Stupeň ohrožení			Nálezce										Poznámka
			ČR	IUCN	§	G19	M15	P10	Č03	Š96	N83	N79	F75	G65		
	<i>Abies alba</i>	jedle bělokorá	C4	LC				x								
	<i>Acer campestre</i>	javor babyka				x	x	x	x	x	x	x		x		
	<i>Acer platanooides</i>	javor mléč				x	x	x		x	x	x				
	<i>Acer pseudoplatanus</i>	javor klen				x	x	x	x	x	x	x	x			
	<i>Adoxa moschatellina</i>	pižmovka mošusová				x		x		x	x	x	x			
	<i>Aegopodium podagraria</i>	bršlice kozí noha				x	x	x	x	x	x	x	x	x		
	<i>Aesculus hippocastanum</i>	jírovec maďal				r		x		x	x				ojediněle na hrázi	
†	<i>Agrostis stolonifera</i>	psineček výběžkatý										x				
	<i>Achillea millefolium</i>	řebříček obecný				x				x	x				okraje PR při cestě podél SV	

														okraje
	<i>Ajuga reptans</i>	zběhovec plazivý				x		x		x	x	x	x	
†	<i>Alchemilla monticola</i>	kontryhel pastvinný							x					
	<i>Alchemilla sp.</i>	kontryhel				x				x				hráz na S konci
	<i>Alliaria petiolata</i>	česnáček lékařský				x	x	x		x	x	x	x	
	<i>Allium scorodoprasum</i>	česnek ořešec				r				x	x		x	
	<i>Alnus glutinosa</i>	olše lepkavá				x	x	x	x	x	x		x	
	<i>Alnus incana</i>	olše šedá				x	x	x						
	<i>Alopecurus pratensis</i>	psárka luční				x				x	x			hráz na S konci
	<i>Anemone nemorosa</i>	sasanka hajní				x		x		x	x	x	x	
†	<i>Anemone ranunculoides</i>	sasanka pryskyřníkovitá								x				
†	<i>Angelica sylvestris</i>	děhel lesní								x			x	
	<i>Anthriscus sylvestris</i>	kerblík lesní				x		x		x	x		x	
†	<i>Arctium lappa</i>	lopuch větší								x				
	<i>Arctium tomentosum</i>	lopuch plstnatý				x		x						
	<i>Arrhenatherum elatius</i>	ovsík vyvýšený				x		x		x	x			hráz, okraje PR
*	<i>Artemisa vulgaris</i>	pelyněk černobýl				r								
	<i>Asarum europaeum</i>	kopytník evropský				r		x		x	x		x	okraje PR při cestě podél SV okraje
†	<i>Astrantia major</i>	jarmanka větší								x	x			
	<i>Athyrium filix-femina</i>	papratka samičí				r		x		x	x			x
	<i>Ballota nigra</i>	měrnice černá				r				x	x			okraje PR
	<i>Barbarea vulgaris</i>	barborka obecná						x		x				
	<i>Bellis perennis</i>	sedmikráska obecná				x				x	x			hráz na S konci
†	<i>Betonica officinalis</i>	bukvice lékařská								x	x			
	<i>Betula pendula</i>	bříza bělokorá				r	x	x		x	x			
	<i>Bistorta major</i>	rdesno hadí kořen						x		x	x		x	
	<i>Brachypodium sylvaticum</i>	válečka lesní				x	x	x		x	x	x	x	
*	<i>Brassica napus</i>	brukev řepka				x								okraje PR při cestě podél SV okraje
	<i>Bromus benekenii</i>	sveřep Benekenův				r		x						
*	<i>Bromus hordeaceus</i>	sveřep měkký				x								louka v ochranném pásmu na Z okraji PR
*	<i>Bromus sterilis</i>	sveřep jalový				r								hráz na S konci
	<i>Calamagrostis arundinacea</i>	třtina rákosovitá						x						
	<i>Calamagrostis canescens</i>	třtina šedá						x						
†	<i>Calamagrostis epigeios</i>	třtina křovištní								x				
	<i>Caltha palustris</i>	blatouch bahenní				x	x	x	x	x	x		x	olšina nad hrází
	<i>Campanula rapunculoides</i>	zvonek řepkovitý								x	x			
	<i>Campanula trachelium</i>	zvonek kopřivolistý				r				x	x			
	<i>Cardamine amara</i>	řeřišnice hořká						x						
	<i>Carex acuta</i>	ostřice štíhlá						x						
	<i>Carex acutiformis</i>	ostřice ostrá				x		x						olšina nad hrází
	<i>Carex brizoides</i>	ostřice třeslicovitá				x		x		x	x			

*	<i>Carex hirta</i>	ostřice srstnatá				x											louka v ochranném pásmu na Z okraji PR
	<i>Carex elongata</i>	ostřice prodloužená				x	x	x									olšina nad hrází
*	<i>Carex muricata agg.</i>	okruh ostřice měkkoostenné				r											louka v ochranném pásmu na Z okraji PR
	<i>Carex remota</i>	ostřice řídkoklasá				x	x	x		x	x						olšina nad hrází
	<i>Carex sylvatica</i>	ostřice lesní				x	x	x		x	x	x				x	
	<i>Carpinus betulus</i>	habr obecný				x	x	x			x						
	<i>Cerastium holosteoides</i>	rožec obecný				x				x	x						
*	<i>Castanea sativa</i>	kaštanovník jedlý				r											dva vysazení jedinci u ústí hráze
	<i>Circaea lutetiana</i>	čarovník pařížský				x	x	x	x	x	x	x	x	x			
	<i>Circaea xintermedia</i>	čarovník prostřední						x									
*	<i>Cirsium arvense</i>	pcháč rolní				x											hráz, okraje PR
	<i>Cirsium oleraceum</i>	pcháč zeliný				r				x	x	x	x				okraje PR při cestě podél SV okraje
*	<i>Cirsium vulgare</i>	pcháč obecný				r											hráz na S konci
	<i>Colchicum autumnale</i>	ocún jesenní				x		x	x	x	x		x				
†	<i>Convallaria majalis</i>	konvalinka vonná								x	x						
*	<i>Convolvulus arvensis</i>	svlačec rolní				r											hráz na S konci
	<i>Cornus sanguinea</i>	svída krvavá				x	x				x	x					
	<i>Corydalis cava</i>	dymnivka dutá				x		x		x	x		x				
	<i>Corydalis intermedia</i>	dymnivka bobovitá	C4	LC					x	x	x						
	<i>Corylus avellana</i>	líška obecná				x	x	x		x	x	x					
	<i>Crataegus sp.</i>	hloh				x		x		x	x						
†	<i>Cruciata laevipes</i>	svízeľka chlupatá								x							
	<i>Dactylis glomerata</i>	srha laločnatá				x		x		x	x						
†	<i>Dactylorhiza majalis</i>	prstnatec májový	C3	NT	§3									x			louka na Z okraji PR
†	<i>Daphne mezereum</i>	lýkovec jedovatý								x	x						Citovaný údaj Vágenknechta 1966
	<i>Deschampsia cespitosa</i>	metlice trsnatá				x	x	x		x	x		x	x			
	<i>Dryopteris carthusiana</i>	kapraď osténkatá						x									
	<i>Dryopteris dilatata</i>	kapraď rozložená						x		x							
	<i>Dryopteris filix-mas</i>	kapraď samec				r		x		x	x						
*	<i>Elatine sp.</i>	úpor				r											olšina nad hrází
	<i>Elymus caninus</i>	pýrovník psí				x						x					
	<i>Elytrigia repens</i>	pýr plazivý				x		x		x	x						hráz na S konci
	<i>Epilobium ciliatum</i>	vrbovka žláznatá						x									
†	<i>Epilobium montanum</i>	vrbovka horská								x	x						
	<i>Epilobium sp.</i>	vrbovka				x											
	<i>Equisetum arvense</i>	přeslička rolní				x				x	x						hráz na S konci
†	<i>Equisetum palustre</i>	přeslička bahenní								x	x						
	<i>Equisetum sylvaticum</i>	přeslička lesní						x		x	x						

	<i>Euonymus europaea</i>	brslen evropský				x	x	x		x	x		x	
*	<i>Fagus sylvatica</i>	buk lesní				r								
†	<i>Festuca altissima</i>	kostrava lesní								x	x			
	<i>Festuca gigantea</i>	kostrava obrovská				x		x		x	x	x		x
	<i>Ficaria verna</i> <i>subsp. bulbifera</i>	orsej jarní hlíznatý				x		x		x	x		x	x
	<i>Filipendula ulmaria</i>	tužebník jilmový				r		x		x	x		x	
	<i>Fragaria vesca</i>	jahodník obecný				x				x	x			hráz na S konci
†	<i>Frangula alnus</i>	krušina olšová								x	x			
	<i>Fraxinus excelsior</i>	jasan ztepilý				x	x	x	x	x	x	x	x	x
	<i>Gagea lutea</i>	křivatec žlutý				x				x	x		x	
†	<i>Gagea pratensis</i>	křivatec luční								x	x	x		Citovaný údaj Vágenknechta 1966
*	<i>Galanthus nivalis</i>	sněženka podsněžník	C3	NT	§3	r								
	<i>Galeobdolon argentatum</i>	pitulník postříbřený						x						
	<i>Galeobdolon luteum</i> <i>agg.</i>	okruh pitulníku žlutého					x			x			x	x Šoltysová 1996 a Gregor 1965 uvádějí <i>G.</i> <i>luteum</i>
	<i>Galeobdolon montanum</i>	pitulník horský				x		x	x	x	x			
	<i>Galeopsis bifida</i>	konopice dvouklanná				r		x						
	<i>Galeopsis pubescens</i>	konopice pýřitá				x		x		x	x			x
	<i>Galeopsis speciosa</i>	konopice sličná						x						
†	<i>Galeopsis tetrahit</i>	konopice polní								x	x	x		možná záměna s <i>G. bifida</i> či <i>G.</i> <i>pubescens</i>
†	<i>Galinsoga parviflora</i>	pětour malokvětý								x				
	<i>Galinsoga quadri radiata</i>	pětour srstnatý									x			
	<i>Galium aparine</i>	svízel přitula				x	x		x	x	x	x	x	
*	<i>Galium album</i>	svízel bílý				x								hráz na S konci
†	<i>Galium mollugo</i>	svízel povázka	C4	DD						x	x			možná záměna s <i>G. album</i>
	<i>Galium elongatum</i>	svízel prodloužený						x						
	<i>Galium odoratum</i>	svízel vonný						x						
	<i>Galium palustre</i>	svízel bahenní				x	x	x		x				olšina nad hrází
*	<i>Galium wirtgenii</i>	svízel Wirtgenův	C4	DD		r								hráz na S konci
*	<i>Geranium palustre</i>	kakost bahenní				x								hráz na S konci
*	<i>Geranium pratense</i>	kakost luční				r								hráz na S konci
†	<i>Geranium pusillum</i>	kakost maličká								x	x			
	<i>Geranium robertianum</i>	kakost smrdutý				x		x		x	x	x	x	
	<i>Geum urbanum</i>	kuklík městský				x	x	x	x	x	x	x	x	x
	<i>Glechoma hederacea</i>	popenec obecný				x	x	x		x	x			
*	<i>Glyceria fluitans</i>	zblochan vzplývavý				r								olšina nad hrází
†	<i>Hedera helix</i>	břečtan popínavý								x				
	<i>Heracleum sphondylium</i>	bolševník obecný				r				x	x		x	okraje PR při cestě podél SV okraje
*	<i>Holcus lanatus</i>	medyněk vlnatý				r								louka v ochranném pásmu na Z okraji PR
	<i>Humulus lupulus</i>	chmel otáčivý				x		x		x	x		x	

*	<i>Hypericum maculatum</i>	třezalka skvrnitá				x									hráz na S konci
†	<i>Hypericum perforatum</i>	třezalka tečkovaná							x	x					
	<i>Chaerophyllum aromaticum</i>	krabilice zápašná				x		x		x	x	x			
	<i>Chaerophyllum bulbosum</i>	krabilice hlíznatá				x				x	x				okraje PR při cestě podél SV okraje
	<i>Chaerophyllum hirsutum</i>	krabilice chlupatá					x								
	<i>Chelidonium majus</i>	vlaštovičník větší				x		x		x	x		x		
*	<i>Chenopodium album</i> agg.	okruh merlíku bílého				r									okraje PR při cestě podél SV okraje
†	<i>Chrysosplenium alternifolium</i>	mokrýš střídavolistý								x	x				
	<i>Impatiens noli-tangere</i>	netýkavka nedůtklivá				x	x	x		x	x	x	x	x	
	<i>Impatiens parviflora</i>	netýkavka malokvětá				x	x		x	x					
	<i>Iris pseudacorus</i>	kosatec žlutý				x	x	x	x	x	x				olšina nad hrází
*	<i>Juglans regia</i>	ořešák královský				r									hráz na S konci
	<i>Juncus effusus</i>	sítina rozkladitá				x				x					olšina nad hrází
*	<i>Lactuca serriola</i>	locika kompasová				r									okraje PR při cestě podél SV okraje
	<i>Lamium album</i>	hluchavka bílá				r				x	x				
	<i>Lamium maculatum</i>	hluchavka skvrnitá				x	x	x		x	x	x	x		
	<i>Lapsana communis</i>	kapustka obecná				r				x	x	x			okraje PR při cestě podél SV okraje
	<i>Lathraea squamaria</i>	podbílek šupinatý				r		x		x	x		x		
†	<i>Lathyrus niger</i>	hrachor černý								x	x				
*	<i>Lathyrus pratensis</i>	hrachor luční				x									hráz na S konci
†	<i>Lemna minor</i>	okřehek menší								x	x				
†	<i>Leontodon hispidus</i>	máchelka srstnatá								x	x				
†	<i>Leucanthemum vulgare</i>	kopretina bílá								x	x				
	<i>Lolium perenne</i>	jílek vytrvalý				x				x	x				okraje PR při cestě podél SV okraje
	<i>Lonicera tatarica</i>	zimolez tatarský							x						
	<i>Loranthus europaeus</i>	ochmet evropský	C4	LC				x		x					
	<i>Lycopus europaeus</i>	karbinec evropský				x	x	x	x	x	x				olšina nad hrází
†	<i>Lychnis flos-cuculi</i>	kohoutek luční									x				
	<i>Lysimachia nummularia</i>	vrbina penízková				x	x				x	x	x		
*	<i>Lysimachia vulgaris</i>	vrbina obecná				x									olšina nad hrází
*	<i>Malus domestica</i>	jabloň domácí				r									1 mladý stromek na hrází
†	<i>Malva neglecta</i>	sléz přehlížený								x	x				
†	<i>Melica nutans</i>	strdivka nicí										x			
	<i>Mercurialis perennis</i>	bažanka vytrvalá				x				x	x				
	<i>Milium effusum</i>	pšeničko rozkladité				r		x		x	x	x	x		
	<i>Moehringia trinervia</i>	mateřka trojžilná				x		x		x	x				
†	<i>Mycelis muralis</i>	mléčka zední								x	x				
†	<i>Myosotis arvensis</i>	pomněnka rolní								x	x				

	<i>Myosotis palustris</i> <i>subsp. laxiflora</i>	pomněnka bahenní volnokvětá				x	x	x		x				x	Olšina nad hrází. M15 a G65 uvádějí jako <i>M. palustris</i> agg.
	<i>Myosotis sparsiflora</i>	pomněnka řídkokvětá	C4	LC				x		x	x				
†	<i>Myosoton aquaticum</i>	křehkýš vodní								x	x				
†	<i>Ornithogalum sp.</i>	snědek									x				
†	<i>Oxalis acetosella</i>	šťavel kyselý								x	x				
	<i>Paris quadrifolia</i>	vrání oko čtyřlisté				r	x	x	x	x	x		x	x	
†	<i>Persicaria amphibia</i>	rdesno obojživelné								x	x				
	<i>Persicaria hydropiper</i>	rdesno pepřík				x				x	x				olšina nad hrází
†	<i>Persicaria lapathifolia</i>	rdesno blešník								x	x				
	<i>Phalaris arundinacea</i>	chrastice rákosovitá				x	x	x		x					olšina nad hrází
	<i>Phragmites communis</i>	rákos obecný				x									
	<i>Picea abies</i>	smrk ztepilý				x			x	x	x				
	<i>Plantago lanceolata</i>	jítrocel kopinatý				x				x	x				hráz na S konci
	<i>Plantago major</i>	jítrocel větší				x				x	x				hráz na S konci
	<i>Plantago uliginosa</i>	jítrocel chudokvětý						x							
	<i>Poa annua</i>	lipnice roční				x				x					
	<i>Poa nemoralis</i>	lipnice hajní				x		x		x	x	x			
	<i>Poa palustris</i>	lipnice bahenní						x		x	x				
	<i>Poa trivialis</i>	lipnice obecná				x		x							
†	<i>Poa pratensis</i>	lipnice luční									x				
	<i>Polygonatum multiflorum</i>	kokořík mnohokvětý				x									
*	<i>Polygonum aviculare</i>	truskavec ptačí				x									okraje PR při cestě podél SV okraje
	<i>Populus ×canadensis</i>	topol kanadský				x	x	x							
	<i>Populus nigra</i>	topol černý	C1	DD					x	x	x				pravděpodobná záměna za <i>Populus</i> <i>×canadensis</i>
*	<i>Populus tremula</i>	topol osika				r									
	<i>Primula elatior</i>	prvosienka vyšší				r		x		x	x		x		
	<i>Prunella vulgaris</i>	černohlávek obecný				x				x	x				hráz na S konci
	<i>Prunus avium</i>	třešeň ptačí				x		x							
	<i>Prunus padus</i>	střemcha obecná				x	x	x	x	x	x	x	x		
*	<i>Prunus spinosa</i>	trnka obecná				r									hráz na S konci
	<i>Pulmonaria obscura</i>	plicník tmavý				x	x	x		x	x				
	<i>Pulmonaria officinalis</i>	plicník lékařský							x			x	x	x	pravděpodobná záměna za <i>P. obscura</i>
	<i>Quercus robur</i>	dub letní				x	x	x	x	x	x	x	x		
†	<i>Ranunculus acris</i>	pryskyřník prudký								x	x				
†	<i>Ranunculus auricomus</i>	pryskyřník zlatožlutý								x	x		x		
	<i>Ranunculus lanuginosus</i>	pryskyřník kosmatý				x	x	x		x	x	x	x	x	
	<i>Ranunculus repens</i>	pryskyřník plazivý				x		x		x	x				
†	<i>Ribes alpinum</i>	rybíz alpský	C4	LC						x					pravděpodobná záměna za <i>Ribes rubrum</i>
	<i>Ribes rubrum</i>	rybíz červený				x		x							

	<i>Ribes sp.</i>	rybíz								x				
†	<i>Ribes uva-crispa</i>	srstka angrešt							x					
*	<i>Robinia pseudacacia</i>	trnovník akát			r									
	<i>Rorippa amphibia</i>	rukev obojživelná					x							
*	<i>Rosa canina</i>	růže šípková			r									
	<i>Rubus caesius</i>	ostružiník ježiník			x		x		x	x	x	x		
	<i>Rubus fruticosus agg.</i>	okruh ostružiníku křovitého			x		x		x	x				
†	<i>Rumex crispus</i>	šťovík kadeřavý							x	x				
	<i>Rumex obtusifolius</i>	šťovík tupolistý			x		x		x	x				
	<i>Salix fragilis</i>	vrba křehká			r		x							
	<i>Sambucus nigra</i>	bez černý			x	x	x	x	x	x	x	x		
	<i>Scrophularia nodosa</i>	krtičník hlíznatý			x		x		x	x	x	x	x	
	<i>Scutellaria galericulata</i>	šišák vroubkovaný			x	x	x							ojediněle na hrázi
*	<i>Secale cereale</i>	žito seté			x									okraje PR při cestě podél SV okraje
†	<i>Sorbus aucuparia</i>	jeřáb ptačí							x	x				
*	<i>Stachys palustris</i>	čistec bahenní			r									pole u hráze – součást PR
	<i>Stachys sylvatica</i>	čistec lesní			x	x	x	x	x	x	x	x	x	
*	<i>Stellaria alsince</i>	ptačinec mokřadní			r									ojediněle na hrázi
	<i>Stellaria graminea</i>	ptačinec trávovitý			r				x	x				hráz na S konci
	<i>Stellaria holostea</i>	ptačinec velkokvětý			x		x		x	x	x		x	
	<i>Stellaria media</i>	ptačinec prostřední			x		x		x	x				
	<i>Stellaria nemorum</i>	ptačinec hajní			r	x	x		x	x		x		
*	<i>Sisymbrium officinale</i>	hulevník lékařský			x									okraje PR při cestě podél SV okraje
	<i>Symphoricarpos albus</i>	pámelník bílý			x	x	x		x	x				
†	<i>Symphytum officinale</i>	kostival lékařský									x			
	<i>Taraxacum sect. Ruderalia</i>	pampelišky smetánky			x		x		x	x				
	<i>Tilia cordata</i>	lípa malolistá			x		x	x	x	x	x			
†	<i>Torilis japonica</i>	tořice japonská							x	x				
*	<i>Trifolium repens</i>	jetel plazivý			x									hráz na S konci
	<i>Tripleurospermum inodorum</i>	heřmánkovec nevonný			r				x	x				okraje PR při cestě podél SV okraje
†	<i>Trisetum flavescens</i>	trojštět žlutavý							x	x				
*	<i>Triticum</i>	pšenice			r									okraje PR
†	<i>Tussilago farfara</i>	podběl lékařský							x					
	<i>Ulmus glabra</i>	jilm drsný				x								
	<i>Ulmus laevis</i>	jilm vaz	C4	LC	r	x	x							
	<i>Ulmus minor</i>	jilm habrolistý	C4	LC	x	x	x	x	x	x		x		
	<i>Urtica dioica</i>	kopřiva dvoudomá			x	x	x	x	x	x	x	x	x	
†	<i>Urtica urens</i>	kopřiva žahavka	C3	VU						x				
	<i>Veronica beccabunga</i>	rozrazil potoční			x				x					
*	<i>Veronica hederifolia agg.</i>	okruh rozrazilu břečťanolistého			x									
	<i>Veronica chamaedrys</i>	rozrazil rezekvítek			x		x		x	x				okraje PR při cestě podél SV okraje

*	<i>Veronica persica</i>					x								okraje PR při cestě podél SV okraje
†	<i>Veronica serpyllifolia</i>	rozrazil douškolistý							x	x				
†	<i>Viburnum opulus</i>	kalina obecná									x			
*	<i>Vicia cracca</i>	vikev ptačí				r								hráz na S konci
†	<i>Vicia dumetorum</i>	vikev křovištní	C4	LC							x			
	<i>Vicia sepium</i>	vikev plotní				r			x	x				hráz na S konci
	<i>Vicia hirsuta</i>	vikev chlupatá						x						
	<i>Viola mirabilis</i>	Violka divotvárná	C4	LC				x						
	<i>Viola odorata</i>	violka vonná				r			x					
	<i>Viola reichenbachiana</i>	violka lesní				x				x				
*	<i>Viola riviniana</i>	violka Rivinova				r								hráz na S konci

Vlastním průzkumem jsem v roce 2019 našel v PR 169 taxonů cévnatých rostlin. S dalšími autory jich po roce 2000 bylo v PR zaznamenáno 202. Za celou dobu floristických průzkumů (nejstarší zpracované údaje jsou z roku 1965) jich tu pak bylo nalezeno 255. Číselné údaje však nereprezentují zcela přesné počty zde rostoucích druhů. Některé determinčně obtížné taxony nebyly téměř žádnými autory určovány na druhovou úroveň. To platí zejména pro hlohy (*Crataegus* sp.), kontryhele (*Alchemilla* sp.), ostružiníky (*Rubus fruticosus* agg.) či pampelišky (*Taraxacum* sect. *Ruderalia*). S ohledem na velikost území mohly být některé druhy přehlédnuty. Některé části PR také mohly být při průzkumech částečně opomíjeny (např. okraje na kontaktu se zemědělskou půdou). Některé v minulosti zaznamenané druhy také vzbuzují jistou pochybnost o správnosti určení. Jsou to například konopice, kde mohlo dojít k záměně u taxonů *Galeopsis bifida*, *G. tetrahit* a *G. pubescens* (běžná *G. bifida* nebyla do r. 2010 z PR uváděna). Omylem je s velkou pravděpodobností i topol černý (*Populus nigra*), neboť v PR se vyskytují hybridogenní topoly (*Populus ×canadensis*). K nepřesnosti floristických počtů také přispívá nejednoznačné taxonomické pojetí některých údajů. Kupříkladu u pitulníků (*Galeobdolon*) nemusely být staršími autory rozlišován pitulník horský od žlutého (*G. montanum* × *G. luteum*).

Přibližně pětina nepotvrzených druhů po roce 2000 je poměrně velké množství z celkové flóry. Vedle taxonomických nejasností a možností záměn jmen byly ale některé druhy zcela jistě jen přehlédnuty, takže celkový počet nezvěstných či vyhynulých druhů nebude zdaleka tak vysoký. To je pravděpodobné u zcela běžných a široce rozšířených druhů, jako jsou např. lopuch větší (*Arctium lappa*), lipnice luční (*Poa pratensis*), šťavel kyselý (*Oxalis acetosella*), pryskyřník zlatožlutý (*Ranunculus auricomus*) či kostival lékařský (*Symphytum officinale*). Naopak u některých druhů je jejich vyhynutí zcela nebo téměř jisté. Jsou to zejména druhy, které v minulosti rostly zřejmě na louce při západním okraji PR (namísto dnešního dominantního porostu kopřivy měla dříve patrně až slatinný charakter), a dále druhy lesní, které lze označit přízviskem hájové a reprezentují květnatý porost mezofilních lesů. První skupinu druhů reprezentují např. prstnatec májový (*Dactylorhiza majalis*), bukvice lékařská (*Betonica officinalis*) či kohoutek luční (*Lychnis flos-cuculi*). Druhou pak např. svízel

vonný (*Galium odoratum*), konvalinka vonná (*Convallaria majalis*), lýkovec vonný (*Daphne mezereum*), hrachor černý (*Lathyrus niger*).

Zastoupení zvláště chráněných druhů a druhů červeného seznamu

	současná květena (druhy zjištěné po roce 2000)	celková květena
tzv. národní kategorie ohrožení dle „Černého a červeného seznamu cévnatých rostlin České republiky“ (Grulich 2012 sensu Grulich 2017)		
C1*	1	1
C3	1	3
C4	8	11
tzv. mezinárodní kategorie ohrožení dle „Černého a červeného seznamu cévnatých rostlin České republiky“ (Grulich 2017).		
DD	2	3
VU		1
LC	7	9
NT	1	2
taxony chráněné dle vyhl. MŽP č. 395/1992 Sb. a vyhl. č. 166/2005 Sb.		
§3	1	1

* Kategorie kriticky ohrožených druhů je reprezentována topolem černým (*Populus nigra*), který je ale s velkou pravděpodobností z PR uváděn omylem.

3. Poznámky k vybraným významným druhům rostlin

Dymnivka bobovitá (*Corydalis intermedia*) C4, LC

Dymnivku bobovitou z PR uvádějí Nováková (1983), Šoltysová (1996) a naposledy v roce 2003 Čížková. Nověji Prausovou v roce 2010, Melicharem v roce 2015 ani při vlastním průzkumu v roce 2019 zaznamenána nebyla. I tak je pravděpodobné, že v posledních letech jen unikla pozornosti. Zejména v jižních partiích PR se rozkládají bohaté porosty dymnivky duté (*Corydalis cava*), a tak menší populace dymnivky bobovité snadno může unikat pozornosti. Navíc oba druhy mohou růst pospolu. Dymnivku bobovitou jsem v roce 2019 zaznamenal při floristické inventarizaci nedaleké PR Kovačská bažantnice, která je tvořena velmi podobnými porosty jako Úlibická bažantnice.

Jilm habrolistý (*Ulmus minor*) C4, LC

Tento jilm uvádějí ve svých soupisech téměř všichni předešní autoři. Stejně tak byl zaznamenán i v roce 2019. V PR se vyskytuje roztroušené po většině území. Šoltysová v roce 1996 jeho výskyt charakterizuje také jako „roztroušený“, Prausová v roce 2010 jako „vzácný“. Epidemie grafiózy jilmu ve 20. století značně poznamenala věkovou strukturu zdejší populace. Přítomni jsou téměř výhradně mladší jedinci s průměrem málokdy přesahujícím 20 cm. Jedná se tedy vesměs o stromy vyrostlé až v době ústupu grafiózy. Nalezeno bylo ale i několik málo statných jedinců, výjimečně s průměrem blížícím se jednomu metru. To jsou

stromy, které přečkaly epidemii grafiozy bez úhony. V PR se také místy vyskytuje bohaté zmlazení jilmu. Jeho další růst je ale zcela znemožněn selektivním silným okusem zvěře.

Jilm vaz (*Ulmus laevis*) C4, LC

Při průzkumu v roce 2019 byli v PR zaregistrováni pouze dva mladí jedinci jilmu vazu. Poprvé je v PR uváděn až v roce 2010 Prausovou jako „vzácný“, předtím jej tu nikdo nezaznamenal. Jilmy jsou významnou součástí přirozené skladby lesa zdejších stanovišť (jedná se především o soubor lesních typů 2L Potoční luh), ale s výjimkou roztroušeně rostoucího jilmu habrolistého v současné skladbě lesa chybějí. Při umělé obnově porostů by měl být zejména jilm vaz ve větší míře využíván. Oproti dubu, který je hlavní složkou přirozené skladby, roste mnohem rychleji a může tak na pasekách a kotlících lépe odolávat buření a mít větší úspěšnost při výsadbě. Vedle toho také poskytuje kvalitní a ceněné dřevo.

Ochmet evropský (*Loranthus europaeus*) C4, LC

Ochmet je poloparazitem rostoucím na dubech, vzácně byl pozorován i na jiných dřevinách. V České republice se vyskytuje poměrně často v nejteplejších územích Čech a Moravy v pásmu nížin a pahorkatin. Rozšířen je zejména v Polabí a úvalech moravských řek. V rozsáhlých oblastech státu (např. jižní a západní Čechy, severní Morava a Slezsko) zcela chybí.

Při průzkumu v roce 2019 zaznamenán nebyl a pravděpodobně byl jen přehlédnut. Uváděn je z roku 2010 Prausovou jako „vzácný“ a v roce 1996 Šoltysovou jako „roztroušený“.

Pomněnka řídkokvětá (*Myosotis sparsiflora*) C4, LC

Pomněnka řídkokvětá nebyla v roce 2019 v PR zaregistrována, ale je pravděpodobné, že byla jen přehlédnuta a stále tu roste. Uváděna je všech předchozích podrobnějších inventarizací lokality – v roce 2010 Prausovou, v roce 1996 Šoltysovou i v roce 1983 Novákovou. Jedná se o nenápadný druh, který snadno unikne pozornosti (zejména v pokročilém vegetačním období, kdy je více rozvinutá vegetace). Druh jsem v roce 2019 zaznamenal při floristické inventarizaci nedaleké PR Kovačské bažantnice, která je tvořena velmi podobnými porosty jako Úlibická bažantnice.

Sněženka podsněžník (*Galanthus nivalis*) C3, NT, §3

Sněženka byla v roce 2019 v PR nalezena poprvé, a to na dvou místech v počtu několika málo trsů. Jedná se aktuálně o jediný rostlinný zvláště chráněný druh, který je v PR znám. Druh se v PR vyskytuje ale zřejmě druhotně, čemuž nasvědčují i místa výskytu – jedním je okraj mělkého příkopu v J části PR v těsné blízkosti Úlibického potoka (50°25'34,6"N, 15°25'36,1"E) a druhým okraje porostu hned u obydlí na Z okraji PR (50°25'51,6"N, 15°25'26,7"E). Na obě místa se mohl dostat se zahradním odpadem, na první také splavením.

Topol černý (*Populus nigra*)

C1, DD

Topol černý je z PR uváděn zcela jistě omylem. Ve svých floristických inventarizacích PR jej uvádějí Nováková (1983), Šoltysová (1996) a naposledy jej zmiňovala Čížková (2003). Jeho údaje jsou založeny na záměně s hybridním topolem kanadským (*Populus ×canadensis*).

Topol černý roste v lužních lesích, na vlhkých stanovištích podél vodních toků. Na původních lokalitách České republiky je však v současnosti již velmi vzácný. Poslední zbytky našich původních populací topolu černého se nacházejí v Poohří, středním Polabí a v moravských úvalech. Byl nahrazen vysazovanými kultivary i hybridními topoly, které jsou produktivnější (např. z *Populus ×canadensis*). Často je vysazována rovněž varieta *Populus nigra* var. *italica*, tedy tzv. vlašský topol, který se vyznačuje vysokou válcovitou korunou.

4. Použité podklady

AOPK ČR. Nálezová databáze ochrany přírody. [on-line databáze; portal.nature.cz].

Fiedler J. (1975) Fytocenologické poměry chráněných a k ochraně navržených území Jičínska. Pr. a Stud., sect. Ochr. Přír. a Kraj., 6-7. 119-151.

Grulich V. (2017): Červený seznam cévnatých rostlin ČR. – In: Grulich V. et Chobot K. [eds.], Červený seznam ohrožených druhů České republiky, cévnaté rostliny, Příroda 35: 75-132.

Kubát K., Hrouda L., Chrtěk J. jun., Kaplan Z., Kirschner J. & Štěpánek J. [eds.] (2002): Klíč ke květeně České republiky. Academia, Praha.

Neuhäuslová-Novotná Z. (1979) Beitrag zur Kenntnis des Pruno-Fraxinetum in der Tschechischen Sozialistischen Republik. Folia Geobot. Phytotax., Praha, 14. 145-166.

Nováková H. (1983): Botanický inventarizační průzkum SPR Úlibická bažantnice. Ms. depon in: AOPK ČR, Praha.

Prausová R. (2010): PR Úlibická bažantnice. Soupis rostlin k r. 2010. Ms., in Mikeska M. (2011): Plán péče o přírodní rezervaci Úlibická bažantnice na období 2011–2020. Depon. in Krajský úřad Královéhradeckého kraje, odbor životního prostředí a zemědělství, Hradec Králové.

Šoltysová 1996): Přehled nalezených druhů. Ms., in Hladík M. et Tomsa T. (1996): Plán péče o přírodní rezervaci Úlibická bažantnice na období 1997–2007. Depon. in Krajský úřad Královéhradeckého kraje, odbor životního prostředí a zemědělství, Hradec Králové.